

ného manželství, že jako rozvod může být proveden pouze soudem, tak zase obnova manželství musí být oběma manželi ohlášena soudu a jenom tato ohláška má za účinek, že obnova ta se považuje za platnou. Poněvadž manželství spočívá podle platného řádu právního na smlouvě §u 44 obč. zák., nemůže jeho trváním a obnovou nakládati jednostranně jeden manžel a proto ohláška podle §u 110 obč. zák. musí být učiněna oběma manželi.

Čís. 5783.

Ujednán-li za řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu smír mimo jiné toho obsahu, že bude žaloba vzata zpět a že se posavadní útraty sporu navzájem zrušují, postihuje napotom žalovanému vyměřený procentuální poplatek v plné výši žalovaného.

(Rozh. ze dne 23. února 1926, Rv I 1039/25.)

Žalobkyně vymohla si proti žalované směnečný platební příkaz na 580.000 Kč. Za řízení o námitkách uzavřely strany narovnání, dle něhož se žalovaná zavázala zaplatiti žalobkyni 500.000 Kč za podmínek blíže smluvených. Dále bylo ujednáno, že dosavadní útraty sporu a exekuce se navzájem zrušují. Žalobkyně vzala po té směneční žalobu zpět. Na to byl žalované vyměřen ze směnečného platebního příkazu procentuelní poplatek 6960 Kč. Ježto si žalovaná, platic 500.000 Kč, srazila těchto 6960 Kč, domáhala se na ní žalobkyně zaplacení tohoto nedoplatku žalobou, již procesní soud první stolice zamítl. O dovolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Ze zjištěných okolností plyne jednak, že žalobkyně má vůči žalované straně nesporný a uznaný nárok na zaplacení 500.000 Kč, jednak, že žalovaná dle zákona jest povinna zaplatiti vyměřený jí procentuální poplatek a může se tudíž jednati jen o to, zda má žalovaná strana odůvodněný nárok na to, by si částku tu započítala do smluveného obnosu. Neboť 6960 Kč jest nedoplatkem smírem uznaných 500.000 Kč a může žalovaná povinnosti k jich zaplacení býti sprostěna jen, prokáže-li, že povinnosti té byla buď výslovně dohodou se žalující stranou sprostěna anebo že jí přísluší vzájemný nárok alespoň ve stejné výši. Toto arcíť žalovaná tvrdí s poukazem na procentuální poplatek a s poukazem jednak na zákonná ustanovení o vyměřování těchto poplatků, jednak na smír a zpětvzetí směnečné žaloby, ovšem ale marně, neboť ani ta ani ona okolnost nároku toho neprokazuje. Pokud jde o zákonná ustanovení, dle nichž vyměřuje se poplatek z výkonů soudních atd., totiž cis. nař. ze dne 15. září 1915, čís. 279 ř. zák. s prováděcím nařízením ze dne 21. prosince 1915, čís. 380 ř. zák., pokud se týče vyhláška min. financí ze dne 22. března 1922, čís. 123 sb. z. a n., rozeznávatí jest skupinu záležitostí v hodnotě do 2000 Kč, kde poplatek zapraviti jest přímo v kolcích, po případě hned na první podání, jako zejména na př. poplatek z platebního rozkazu směnečného, a skupinu záležitostí ostatních oceněných nad 2000 Kč, ve kterých poplatek vyměří teprve příslušný úřad poplatkový a povinné

straně předepíše k zapravení. Dle toho dlužno také otázku útrat, způsobených zakročením té které strany (§ 40 c. ř. s.), posuzovati různě dle toho, do které skupiny věc jest zařaditi. Věc, o niž tu šlo, patří vzhledem k výši předmětu sporu 580.000 Kč do skupiny druhé a procentuální poplatek, vyměřený platebním příkazem ze dne 10. května 1923, jest povinností strany žalované, kterou dle nižádného předpisu zákonného na žalující stranu přesunouti nemůže. Nelze ani tvrditi, že poplatek ten patří k útratám, které způsobeny byly zakročením strany žalující, poněvadž pro obdobné použití předpisů o zapravení poplatků v kolcích není místa a nelze přehlédnouti, že žalovaná strana to byla, která, nepativši, žalobu vyvolala. Poněvadž směnečný platební příkaz byl vydán a žalovaná firma odsouzena i k zaplacení útrat (§ 41 c. ř. s.), stihá ji dle ustanovení §u 20 I. 2 b. čís. nař. ze dne 15. září 1915, čís. 279 ř. zák. i povinnost k zaplacení rozsudečného a to výlučně a jest tedy rozsudečné částí jejich útrat. Na ustanovení smíru ze dne 30. března 1923, pokud se týče zpětvzetí žaloby nemůže se žalovaná ve svůj prospěch odvolávati, ježto, ač obojí předcházelo časově vyměření procentuálního poplatku a budoucí útraty strany ani při smíru ani při zpětvzetí směnečné žaloby na zřeteli neměly, poplatek, jak shora uvedeno, jest částí útrat strany žalované. Schází tudíž žalované straně jakýkoliv důvod, aby povinnost k zapravení procentuálního poplatku přenesla na stranu žalující, a takto se vymkla nesporné a uznané povinnosti k zapravení 500.000 Kč dne 30. března 1923 smírem uznané a jest proto žaloba na zaplacení nedoplatku 6960 Kč opodstatněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. není opodstatněn. Zcela správně poukázal odvolací soud k tomu, že strana žalovaná neprokázala právního důvodu, z kterého by bylo lze odvoditi, že přenesla na stranu žalující svou povinnost, uloženou jí platebním rozkazem ze dne 10. května 1923. Po rozumu §u 1358 obč. zák. bylo by nejprve žalované prokázati, že zaplatila cizí dluh, za který osobně ručí. Toho však žalovaná nedokázala, ač to bylo by její povinností, neboť dle protokolu č. 16 žalobkyně pouze nepopřela, že poplatek ten byl žalované straně předepsán, nikoli však neuznala, že byl i zaplacen. Nemohlo by proto již z tohoto důvodu v této době námitce její býti vyhověno. Pokud jde však o otázku, zda byl žalované předepsán k zaplacení dluh cizí či vlastní, jest zřetel míti k §u 20 I. 2 a) nařízení ze dne 15. září 1915, čís. 279 ř. zák., upravujícího povinnost platiti poplatky z rozhodnutí civilních soudů, když jest mezi stranami nesporno, že nedošlo mezi nimi k výslovné úmluvě ohledně této povinnosti při mimosoudním vyrovnání směnečné rozepře. Povinnost tu ukládá ono nařízení v §u 20 oběma stranám každé polovinou, pokud nebyl vydán výrok o útratách nebo pokud byly útraty soudem prohlášeny vzájemně za zrušené. Tohoto případu tu není, neboť k vzájemnému zrušení útrat soudním výrokem nedošlo. Také není příčiny k rozdělení povinnosti na obě strany

dle prvního případu proto, poněvadž došlo k soudnímu výroku o útratách a to v platebním směnečném příkaze ze dne 20. ledna 1923, který uložil žalované straně mimo jiné také povinnost k náhradě útrat směnečného platebního příkazu mimo rozsudečné, jež mělo být zvlášť vyměřeno. Tento výrok soudu tvořil pro úřad poplatkový neposunutelnou základnu i pro placení rozsudečného. Pouhá okolnost, že byly proti směnečnému platebnímu příkazu, obsahujícímu výrok o útratách, podány námitky, neopravňovala k tomu, aby se žalobkyni předepsala byť i polovina poplatku. (Viz k tomu poznámky čís. 3 a 5 k §u 20 cit. n. v díle »Kolky a poplatky v čsl. republice« ve sv. XI. B kom. zákonů čsl. republiky, nákladem Kompassu). Na tomto skutkovém a právním stavu nenastala změna podáním žalobkyně ze dne 27. dubna 1923 v rozepři Cw 7/23, v němž prohlásila, že bere — arciť za souhlasu žalované — svou směnečnou žalobu zpět, aniž se však vzdala žalobního nároku. Toto prohlášení bylo sice k soudu přijato, avšak tím nebyl ještě nikterak odklizen směnečný platební příkaz, ukládající žalované straně povinnost k náhradě útrat, čítajíc v ně i rozsudečné. Povinnost platiti poplatek z rozhodnutí (pol. 6 A c sazebníku), není dotčena tím, že bylo zrušeno neb platnosti zbaveno (viz k tomu poznámku č. 5 v sazebníku pod pol. 6 A c). Lze tedy mluvití toliko o povinnosti zvláštního dluhu strany žalované, na které mohla nastati změna jen zvláštní úmluvou. Vyložiti a odůvodniti změnu tuto neboli přesun povinnosti se žalované strany na žalobkyni onou částí mimosoudního narovnání, kde strany prohlašují, že dosavadní útraty sporné exekuce se vzájemně zrušují, jest počinem marným, neboť v té době (návrh ze dne 30. března 1923) ba ani v době zpětvzetí žaloby (27. dubna 1923) nebyl poplatek z platebního příkazu (10. května 1923) ještě vyměřen, takže tehdy ještě nevznikl a nepatřil k útratám dosavad vzniklým ani té ani oné strany, z nichž si také žádná v příčině případné náhrady druhou stranou výhrady neučinila. Nedostatek této výhrady jde v tomto případě na újmu žalované, výrokem soudu k náhradě povinné, uzavírala-li smír jen v tom předpokladu, že útraty poplatku jsou na vrub žalobkyně. Z okolnosti, že se poplatek ze směnečného platebního příkazu do 2000 Kč jako poplatek pevný nalepí již na žalobu, nelze ničeho vyvoditi ve prospěch náhledu dovolatelky, když se právě v případech procentuálního vyměření tohoto poplatku tak státi nemá.

Čís. 5784.

Palmární pohledávka advokátova vzniklá již výkonem práce, pokud se týče vynaložením peněz.

Nejde o výhradné zavinění dlužníka ve smyslu §u 53 (4) vyr. řádu, nebyla-li pohledávka pojata do vyrovnání jen proto, že dlužník v době zahájení vyrovnání nevěděl, kolik dluží.

Pohledávka neobživla, zaslal-li dlužník vyrovnací splátku včas, věřitel však jí bezdůvodně nepřijal. Dlužník nebyl povinen složití splátku na soudě, nebylo-li tak ve vyrovnání stanoveno.

(Rozh. ze dne 23. února 1926, Rv I 1769/25.)